

НАРЕДБА № 26 ОТ 5 АВГУСТ 2008 Г. ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ И ЗАЩИТА ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕ НА БРОЙЛЕРИ

В сила от 15.08.2008 г.

*Издадена от Министерството на земеделието и храните
Обн. ДВ. бр.72 от 15 Август 2008г.*

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждане на бройлери;
2. задълженията на физическите и юридическите лица за спазване на изискванията по т. 1;
3. задълженията на ветеринарномедицинските специалисти, осъществяващи контрола за спазване на изискванията по т. 1.

Чл. 2. Разпоредбите на наредбата се прилагат за животновъдни обекти, в които се отглеждат:

1. бройлери за производство на месо;
2. партиди бройлери, предназначени и за развъждане и за угояване.

Чл. 3. Разпоредбите на наредбата не се прилагат за:

1. животновъдни обекти, в които се отглеждат по-малко от 500 бройлера;
2. животновъдни обекти, в които се отглеждат бройлери, предназначени само за развъждане;
3. люпилни;
4. екстензивно закрито отглеждане и отглеждане по свободен начин на пилета, посочени в букви "б", "в", "г" и "д" от приложение IV към Регламент (ЕИО) № 1538/91 на Комисията от 5 юни 1991 г. за въвеждане на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1906/90 относно определени стандарти за търговията с птиче месо (ОВ L 143 от 7.6.1991);
5. при биологично отглеждане на бройлери, при които се спазват изискванията, посочени в Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета от 24 юни 1991 г. относно биологичното производство на земеделски продукти и неговото означаване върху земеделските продукти и храни (ОВ L 198 от 22.7.1991), съответно на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирването на биологични продукти и за

отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г.).

Чл. 4. Собственикът на животновъдния обект, в който се отглеждат бройлери, отговаря за спазването на изискванията за защита и хуманно отношение.

Раздел II.

Общи изисквания към помещенията, в които се отглеждат бройлерите

Чл. 5. (1) Максималната гъстота на бройлерите, които се отглеждат в помещението, не надвишава 33 kg/m².

(2) Като изключение от изискването по ал.1 НВМС може да разреши по-голяма гъстота на отглеждане, при условие че собственикът е изпълнил изискванията по чл. 6 - 8.

(3) Изключението по ал. 2 не разрешава максималната гъстота да надхвърля 39 kg/m².

Чл. 6. Помещенията, в които се отглеждат бройлерите, отговарят на следните изисквания:

1. снабдени са с поилки, конструирани по начин, който намалява до минимум разливането на вода;

2. птиците имат постоянен достъп до храна или храната се подава на няколко пъти, като последното хранене е повече от 12 h преди очакваното време за клане;

3. птиците имат достъп до настилка, която е суха и ронлива на повърхността;

4. снабдени са с вентилационна система, която предпазва птиците от прегряване и при необходимост се комбинира с отоплителни системи, за отстраняване на високата влажност;

5. нивото на шум е сведено до минимум; вентилаторите, машините за хранене и другото оборудване се изграждат, инсталират, използват и поддържат така, че да създават възможно най-малък шум;

6. интензивността на светлината е минимум 20 lux, измерена на нивото на очите на птиците, като най-малко 80% от използваемата площ е осветена;

7. седем дни след зареждане на партидата бройлери и три дни преди клането им светлинният режим включва периоди на тъмнина, продължаващи минимум 6 h, от които най-малко 4 h е непрекъснатата тъмнина.

Раздел III.

Изисквания за използване на по-голяма гъстота на отглеждане

Чл. 7. (1) Собствениците на животновъдните обекти, предназначени за

отглеждане на бройлери, когато искат да използват по-голяма гъстота за отглеждане на птиците от посочените в тази наредба:

1. уведомяват съответната регионална ветеринарномедицинска служба (РВМС) за искането си да използват гъстота на отглеждане, по-голяма от 33 kg/m² живо тегло;

2. посочват точния брой птици, които отглеждат, и уведомяват РВМС за промяна в използваната гъстота най-малко 15 дни преди зареждането на новата партидата бройлери;

3. водят и поддържат в животновъдния обект документи, в които описват системите на производство; документите трябва да съдържат информация за техническите параметри на обекта и наличното оборудване, както следва:

а) план на обекта, включващ площта, заемана от птиците;

б) вентилационна система и/или системи за охлаждане и отопление, включително разположението им, вентилационен план, подробни параметри за качеството на въздуха: въздушен поток, скорост на въздушния поток и температура;

в) системи за хранене и поене и разположението им;

г) алармена система и аварийни системи в случай на повреда на автоматизираното или механичното оборудване;

д) вид на пода и настилката.

(2) Документите по ал. 1 се актуализират редовно чрез отразяване на техническите проверки на вентилационната и алармената системи и при поискване се предоставят на РВМС.

(3) Собственикът незабавно съобщава на РВМС за всички настъпили промени в животновъдния обект, оборудването, които оказват влияние за хуманното отношение към птиците.

Чл. 8. Помещенията, в които се отглеждат бройлерите, са снабдени с вентилационна система и ако е необходимо - със системи за охлаждане и отопление, проектирани, изградени и използвани така, че:

1. концентрацията на амоняк (NH₃) не превишава 20 ppm, а концентрацията на въглероден диоксид (CO₂) не превишава 3000 ppm, измерени на нивото на птиците;

2. вътрешната температура на помещението не надвишава външната с повече от 3°C, когато външната температура на сянка е над 30°C;

3. при измерване в продължение на 48 h средната относителна влажност в помещението не надвишава 70%, когато външната температура е под 10°C.

Чл. 9. (1) Генералният директор на НВМС или упълномощено от него лице разрешава максималната гъстота на отглеждане по чл. 5, ал. 3 да се надвиши с не повече от 3 kg/m², ако е изпълнено следното:

1. през последните две години са извършвани проверки от официален ветеринарен лекар в обекта и не са констатирани пропуски по отношение на изискванията по тази наредба;

2. самоконтролът в обекта, извършван от собственика, се основава на ръководствата за добри управленчески практики, посочени в чл. 12, ал. 3;

3. извършени са най-малко седем последователни проверки в обекта, като натрупаният дневен процент на смъртност не надвишава сбора от 1% от общия брой животни в обекта + 0,06%, умножени по кланичната възраст на бройлерите, в дни.

(2) Ако през последните две години не е извършвана проверка в обекта от официален ветеринарен лекар, е необходимо да се извърши в 30-дневен срок най-малко една проверка за спазване изискването по ал. 1, т. 1.

(3) Генералният директор на НВМС или упълномощено от него лице разрешава увеличаване на гъстотата на отглеждане на бройлерите като изключение от изискването по ал. 1, т. 3, ако собственикът е предоставил достатъчни доказателства, че причините за по-големия натрупан дневен процент на смъртност са извън обхвата на извършвания от него самоконтрол.

Раздел IV.

Задължения на собствениците на животновъдните обекти, в които се отглеждат бройлери

Чл. 10. Собствениците на животновъдните обекти, в които се отглеждат бройлери, са длъжни да:

1. поддържат ежедневно хигиената в помещенията и клетките, без да предизвикват стрес при птиците;

2. извършват редовно механично почистване и дезинфекция на помещенията, съоръженията и инвентара и винаги при смяна на една партида с друга;

3. проверяват здравословното състояние на животните най-малко два пъти дневно, като специално внимание се обръща на птиците с влошено здравословно състояние; бройлерите, които са наранени или са с влошено здравословно състояние, и такива, които се придвижват трудно, получават подходящо лечение или биват незабавно умъртвени; при необходимост се извършват консултации с ветеринарен лекар;

4. водят дневник, в който вписват:

а) броя на новополучената партида бройлери;

б) използваемата площ;

в) хибрида или породата на бройлерите, ако е известна;

г) при всяка проверка - броя на намерените мъртви птици и причините за смъртността, както и броя на птиците, умъртвени поради някаква причина;

д) броя на бройлерите, които остават в партидата след продажба на част от птиците или са изпратени за клане;

5. съхраняват дневника по т. 4 за период не по-малък от три години и да го предоставят на официалния ветеринарен лекар при извършване на проверка;

6. предоставят указания на персонала, който се грижи за птиците, относно изискванията за хуманно отношение към бройлерите, включително и за разрешените методи на умъртвяване на птиците.

Чл. 11. (1) Не се разрешава извършването на действия, които могат да

осакатят бройлерите.

(2) По преценка на ветеринарен лекар може да се:

1. подрязват човките на пилетата до 10-дневна възраст с цел да се предотвратят изкълваването на перата и канибализмът;
2. кастрират птиците.

(3) Манипулациите по ал. 2 се извършват от ветеринарен лекар или ветеринарен техник.

Раздел V.

Извършване на проверки на животновъдни обекти за отглеждане на бройлери и при клането им

Чл. 12. (1) Официалните ветеринарни лекари извършват проверки и последващ контрол в кланиците за спазване изискванията по наредбата.

(2) Проверките по ал. 1 се извършват без дискриминация в зависимост от броя на бройлерите, които се отглеждат в страната, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004 и могат да бъдат извършвани едновременно с проверките за други цели.

(3) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя инструкция за определяне гъстотата на отглеждане на бройлерите и участва в разработването на добри управленчески практики, които включват изискванията по наредбата.

Чл. 13. (1) Партидата бройлери, предназначени за клане, които са били отглеждани при по-голяма гъстота от 33 kg/m², се придружава с документ, в който се вписват: хибриден или породата на бройлерите, дневният процент на смъртност и натрупаният дневен процент на смъртност, изчислени от собственика.

(2) Данните по ал. 1 и броят на мъртвите бройлери при пристигането им в кланицата се записват в кланичния дневник под контрола на официалния ветеринарен лекар, като се посочват животновъдният обект и помещението, в което са отглеждани бройлерите.

(3) Достоверността на данните и натрупаният дневен процент на смъртност се проверяват, като се вземат предвид броят на закланите бройлери и броят на птиците, които са открити мъртви при пристигането им в кланицата.

(4) При извършване на следкланичен преглед на бройлерите съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 854/2004 официалният ветеринарен лекар проверява за наличие на контактни дерматити, паразитози, системни заболявания в животновъдния обект или помещението, в което са се отглеждали птиците.

(5) В случай, че официалният ветеринарен лекар установи завишен процент на смъртност или е констатирал при следкланичния преглед неблагоприятни условия за отглеждане на бройлерите, той писмено информира собственика за отстраняване на нарушенията и НВМС за констатираното.

Чл. 14. (1) Ежегодно до 30 юни НВМС представя пред Европейската

комисия годишен доклад за предходната година относно проверките, предвидени в чл. 12, ал. 1. Докладът съдържа информация за предприетите мерки при констатиране на нарушения при прилагането на тази наредба.

(2) В доклада по ал. 1 се включват и данните от извършените проверки на представителна извадка от партида бройлери, заклани през период не по-малък от една година.

Раздел VI. Санкции

Чл. 15. (1) При констатиране на нарушения по спазване изискванията на наредбата официалният ветеринарен лекар:

1. издава задължителни предписания, в които посочва срок за отстраняване на нарушенията;

2. когато нарушенията не бъдат отстранени в определения по т. 1 срок, разпорежда спиране на експлоатацията на обекта за срок, определен по негова преценка, но не по-дълъг от 6 месеца;

3. прави предложение до директора на РВМС, на чиято територия се намира обектът, да заличи регистрацията му и обезсили издаденото удостоверение съгласно чл. 138, ал. 1, т. 2 ЗВД;

4. налага административно наказание и предприема административни мерки по реда на ЗВД.

(2) Мярката по ал. 1, т. 3 се налага само в случаите, когато нарушенията не бъдат отстранени след изтичане на 6-месечния срок по ал. 1, т. 2 или при доказани системни и/или груби нарушения на изискванията по тази наредба.

(3) След отстраняване на нарушенията директорът на РВМС по молба на собственика отменя разпореждането за спиране на експлоатацията на обекта по ал. 1, т. 2.

(4) Животновъден обект, чиято регистрация е заличена, може да бъде регистриран отново по реда на чл. 137 ЗВД.

Раздел VII. Обучения

Чл. 16. (1) Националната ветеринарномедицинска служба предоставя необходимото обучение по изискванията на наредбата на собственици, ръководители и персонала в обектите за отглеждане на бройлери.

(2) Курсовете по ал. 1 включват следните теми:

1. стандартите за защита и хуманно отношение към бройлерите съгласно тази наредба;

2. нуждите от храна и вода, стрес и поведение на животните;

3. практически насоки за хуманно отношение при улавяне, товарене и транспорт на бройлерите;

4. действия при клане по спешност и умъртвяване на птиците;

5. мерки за биосигурност.

(3) При успешно завършване на курса по ал. 1 се получава удостоверение.

(4) Националната ветеринарномедицинска служба признава опит, придобит преди 30.VI.2010 г., като еквивалентен на обучението по ал. 1.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "собственик" е физическо или юридическо лице, притежаващо животновъден обект, в който се отглеждат бройлери;

2. "бройлер" е птица от вида *Gallus gallus*, отглеждана за производство на месо;

3. "животновъден обект" е място, където се отглеждат бройлери;

4. "помещение" е сграда в животновъдния обект, в която се отглеждат група птици;

5. "използваема площ" е застланата площ, до която бройлерите имат постоянен достъп;

6. "гъстота на отглеждане" е общото живо тегло бройлери на квадратен метър от използваемата площ, които са в помещението по едно и също време;

7. "партида" е група бройлери, които са поставени в едно помещение на животновъдния обект и по едно и също време;

8. "дневен процент на смъртност" е броят бройлери, които са умрели в помещение в един и същи ден, включително тези, които са били умъртвени поради заболяване или по други причини, разделен на общия брой бройлери в птичарника в същия ден, умножен по 100;

9. "натрупан дневен процент на смъртност" е сборът от дневните проценти на смъртност.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Животновъдните обекти за отглеждане на бройлери следва да се приведат в съответствие с изискванията по раздел II в срок до 30.VI.2010 г.

§ 3. За неуредените с тази наредба случаи се прилагат разпоредбите по Наредба № 16 от 2006 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни (ДВ, бр.18 от 2006 г.).

§ 4. Тази наредба се издава на основание чл. 149, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и въвежда Директива 2007/43/ЕО на Съвета от 28.06.2007 г. за определяне на минималните правила за защита на пилета, отглеждани за производство на месо.

§ 5. Тази наредба влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".